

МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ, АНГЛІЙСЬКОЮ,
ПОЛЬСЬКОЮ МОВАМИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

*XIX Міжнародної науково-практичної
конференції молодих вчених, курсантів та
студентів*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

Львів – 2024

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Голова:

Василь ПОПОВИЧ – т.в.о. проректора з науково-дослідної роботи Львівського державного університету безпеки життєдіяльності, доктор технічних наук, професор;

Заступники голови:

Сергій ЄМЕЛЬЯНЕНКО – начальник відділу організації науково-дослідної діяльності, к.т.н., ст. досл., ЛДУ БЖД;

**Члени наукового
комітету:**

Oksana TELAK – Doctor of Sciences, MSFS, Warsaw, Poland ;

Jerzy TELAK – Doctor of Sciences, Professor, ASE, Warszawa, Poland;

Bogusław KOGUT - Doktor inżynier, Akademia WSB w Dąbrowie Górniczej

Вікторія СЕРГІШКО – проректор з наукової роботи Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького, д.м.н., професор

Максим СМІЛЕВСЬКИЙ – начальник управління безпеки департаменту міської мобільності та вуличної інфраструктури Львівської міської ради, к.ю.н.

Олеся ВАЩУК – професор кафедри криміналістики Національного університету «Одеська юридична академія», Голова Ради молодих учених при Міністерстві освіти і науки України, д.ю.н. професор

Роман ЛАВРЕЦЬКИЙ –, учений секретар Університету, к.і.н., доцент;

Анастасія СИМАНОВА – професор кафедри бізнес-аналітики та цифрової економіки Національного авіаційного університету, перший заступник Голови Ради молодих учених при Міністерстві освіти і науки України, д.е.н. професор

Члени оргкомітету:

Василь КАРАБИН – начальник Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту, д.т.н., доцент;

Андрій ЛИН – начальник Навчально-наукового інституту пожежної та техногенної безпеки, к.т.н., доцент;

Ярослав КИРИЛІВ – старший науковий співробітник відділу організації науково-дослідної діяльності, к.т.н., с.н.с.;

Ольга МЕНЬШИКОВА – заступник начальника Навчально-наукового інституту цивільного захисту, к.ф.-м.н., доцент;

Іван ПАСНАК – заступник начальника Навчально-наукового інституту пожежної та техногенної безпеки, к.т.н., доцент;

Ірина БАБІЙ – заступник начальника Навчально-наукового інституту психології та соціального захисту, к.пед.н., доцент;

Тетяна ВОЙТОВИЧ – начальник відділу науково-редакційної діяльності, доктор філософії (PhD);

УДК 355.58:373.58 (474.2) (043.2)

**АНАЛІЗ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ЦИВІЛЬНОГО
ЗАХИСТУ ЄС НА ПРИКЛАДІ РЯТУВАЛЬНОГО КОЛЕДЖУ В
ЕСТОНІЇ***Наталія Іванишин***Лариса Руденко, доктор педагогічних наук, професор
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності**

Рятувальний коледж є структурною ланкою Академії наук безпеки Естонської Республіки. Підготовка здійснюється у напрямках: оператор служби порятунку, керівник рятувального підрозділу та «рятувальна служба». У мовному центрі Академії викладають англійську (B2), естонську (C1) та інші мови. Аналіз спеціальностей Рятувального коледжу Естонії дозволяє запозичити кращі ідеї ЄС для імплементації в український навчальний простір.

Ключові слова: Естонія, цивільний захист, професійна підготовка, іншомовна підготовка, спеціальності.

**ANALYSIS OF PROFESSIONAL EDUCATION OF EU CIVIL
PROTECTION SPECIALISTS ON THE EXAMPLE OF THE RESCUE
COLLEGE IN ESTONIA***Nataliia Ivanyshyn***Larysa Rudenko, Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
Lviv State University of Life Safety**

The Rescue College is a structural unit of the Academy of Safety Sciences of the Republic of Estonia. Training is provided in the following areas: rescue service operator, rescue unit leader and rescue service. The Academy's language centre teaches English (B2), Estonian (C1) and other languages. The analysis of the specialities of the Estonian Rescue College enables borrowing the best EU ideas for implementation in the Ukrainian educational space.

Keywords: Estonia, civil protection, professional training, foreign language training, specialities

У сучасних обставинах досить важливим для України є вивчення досвіду з організації системи цивільного захисту в Європейських країнах. Застосування підходів, випробуваних у країнах ЄС, у процесі реформування системи цивільного захисту та пожежно-рятувальної служби в Україні, вимагає адаптації до європейських стандартів, включаючи вивчення іноземних мов.

Розглянемо це на прикладі Естонської Республіки. Професійна підготовка рятувальників в Естонії здійснюється у навчальному закладі –

Рятувальний коледж, який є структурною ланкою Академії наук безпеки. Рятувальний коледж проводить навчання рятувальників як професійно-технічної, так і вищої прикладної освіти. Професійна підготовка триває до одного року, вища прикладна освіта - до трьох років, з можливістю продовження навчання в магістратурі Інституту внутрішньої безпеки Академії.

Коледж здійснює підготовку на основі професійно-технічної та вищої професійної освіти. Професійна підготовка триває один рік, тоді як вища професійна освіта здобувається протягом трьох років, з можливістю подальшого навчання в магістратурі Інституту внутрішньої безпеки Академії.

Випускники коледжу здійснюють аварійно-рятувальні та профілактичні заходи, забезпечують захист життя та здоров'я людей, збереження майна та навколишнього середовища, а також ліквідовують загрози та надзвичайні ситуації. Фахівці проводять інформаційну роботу серед населення з метою створення та підтримки безпечного середовища.

Рятувальний коледж готує фахівців у таких напрямках:

- Оператор служби порятунку. Приймає та обробляє екстрені виклики. Оператор служби порятунку щоденно стикається з екстремними викликами, які надходять від носіїв різних мов, Тому важливим є володіння іноземними мовами на належному рівні, комунікативні навички та розуміння міжкультурної комунікації, які включені до навчальної програми Навчання - професійне стаціонарне, фінансується з державного бюджету, тривалість становить 10 місяців, мова – естонська. Абітурієнт повинен мати громадянство Естонії та завершену середню освіту;

- керівник рятувального підрозділу. Для початку навчання за даною спеціальністю потрібно мати кваліфікацію рятувальника та рекомендований досвід роботи в цій галузі. Програма підготовки триває 28 навчальних тижнів, з яких 17 тижнів припадають на аудиторне навчання, а 11 тижнів - на стажування. Основне завдання полягає в ефективному керівництві та виконанні аварійно-рятувальних та профілактичних заходів, забезпеченні безпеки людей, майна та природного середовища, а також готовності до ліквідації кризових ситуацій. Фахівець спрямовує інформаційну роботу на створення та збереження безпечного середовища через взаємодію з громадськістю. Він також співпрацює з рятувальним підрозділом, приймає рішення та надає необхідні вказівки. У рятувальних операціях, керівник підрозділу стикається з різноманітними ризиковими факторами, такими як горючі гази, електрика та небезпечні речовини, що можуть впливати на його життя та здоров'я. Від нього очікують високої фізичної та психічної готовності, вміння працювати в екстремальних умовах та швидко реагувати на них, приймати відповідальні рішення, володіти комунікативними навичками. Для вступу необхідно мати 4-й розряд професійної кваліфікації

рятувальника, громадянство ЄС та відповідати вимогам згідно із законодавством щодо державної служби порятунку, а також мати дійсне працевлаштування у цій сфері відповідно до Закону про службу порятунку та Постанови Уряду Республіки від 19.12.2012 № 113 «Вимоги до освіти, досвіду роботи та знання іноземної мови»;

- спеціальність «рятувальна служба» надає здобувачам можливість отримати необхідні навички та знання для нагляду за пожежною безпекою, управління та планування кризових та рятувальних операцій. Випускники даної спеціальності можуть знайти роботу як і в органах служби порятунку, так і в Центрі надзвичайних ситуацій або інших установах державного сектору, де потрібні відповідні навички. Рівень освіти – професійна вища, тривалість навчання – 3 роки. Для вступу необхідно мати громадянство та скласти вступний іспит, який оцінюється за 100 бальною шкалою. Для проходження іспиту необхідно набрати не менше 40 балів;

- рятувальник. Бажаючи здобути цей фах можуть вступити на навчання за направленням Департаменту порятунку. Курси для рятувальників розпочинаються двічі на рік: у кінці серпня та в січні. Підготовка проводиться у формі денного навчання. Після успішного складання професійного іспиту випускник отримує професійну кваліфікацію рятувальника 4 рівня. Навчальна програма триває 40 тижнів, включаючи 29 тижнів аудиторного навчання та 11 тижнів стажування в аварійно-рятувальній команді.

Варто зауважити, що значна увага приділяється вивченню іноземної мови. Саме тому у Мовному центрі Академії викладають естонську, англійську та інші мови за сучасними методиками, існують мовні клуби. Після завершення навчання здобувачі повинні досягти рівня C1 з естонської та B2 з англійської мов. Важливе місце займає розробка спеціалізованих курсів англійською, що охоплюють комплексне вивчення навчальних дисциплін.

У підсумку зазначимо, що Рятувальний коледж – це єдиний навчальний заклад в Естонській Республіці, де навчають фахівців-рятувальників, які мають перспективу працевлаштування на посади в інших силових структурах Естонської Республіки. Випускники коледжу повинні вміти працювати під тиском, в різних погодних умовах і екстремальних умовах, бути командними гравцями, мати хорошу фізичну та психологічну форму, сумлінність, здатність приймати рішення та відповідальність, хороші комунікативні навички та швидка реакція на зміни, готовність до психологічно-травмуючих ситуацій. Крім цього, вони виконують різні види рятувальних операцій, включаючи пожежогасіння, порятунок на воді, ліквідацію наслідків дорожньо-транспортних пригод та роботи з небезпечними речовинами, а різні фактори ризику, з якими вони стикаються, можуть загрожувати їхньому життю та здоров'ю.

Аналіз спеціальностей професійної підготовки у Естонській академії наук з безпеки дозволяє виявити схожість систем освіти України та Естонії, що відкриває можливості для розробки спільних освітніх програм та використання європейського досвіду для євроінтеграційних процесів.

Список літератури

1. Рятувальний коледж [<https://www.sisekaitse.ee/et/paastekolledz>].

References

1. Rescue College [<https://www.sisekaitse.ee/et/paastekolledz>]